

РЕШЕНИЕ

№ 30663

гр. София, 03.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 84 състав, в
публично заседание на 13.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Спас Спасов

при участието на секретаря Десислава Лазарова, като разгледа дело номер **3842** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Х. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., срещу решение № 546/16.03.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отказано на чужденеца предоставянето на бежански и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, постановено при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалния закон и целта на закона. Според жалбоподателя административният орган не е обсъдил всестранно изложената от него бежанска история, включително обстоятелството, че близки негови роднини – брат и вуйчо – са били убити от талибаните, той бил от преследваната етническа група на узбеките, а изводът за липса на предпоставки по чл. 9 ЗУБ е формален и не почива на задълбочен анализ на актуалната обстановка в държавата му по произход. Моли съда да отмени обжалваното решение и да върне преписката на административния орган за ново произнасяне по молбата за закрила.

Ответникът - председателят на Държавната агенция за бежанците чрез процесуалния си представител оспорва жалбата, като поддържа законосъобразност на административния акт. Моли съда да отхвърли жалбата.

Жалбата е допустима. Подадена е от надлежна страна и в изискуемия срок.

От фактическа страна се установява, че за първи път чужденецът подава молба за международна закрила с вх. № 3133/23.09.2022 г. на ТЦ – Пъстрогор. След като не се явява на насрочено

интервю и е в неизвестност повече от 30 дни, с Решение № 16832/18.11.2022 г. на заместник-председателя на ДАБ – МС, на основание чл. 77, ал. 1, вр. чл. 15, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗУБ, производството е прекратено (л. 55).

С молба вх. № ПМЗ-ВР-116/12.01.2026 г. на РПЦ – С., отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“, чужденецът отново е поискал предоставяне на закрила. Личните му данни са установени въз основа на декларация - от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], общ. Д., пров. Б., А., гражданин на А., етническа принадлежност – узбек, вероизповедание – мюсюлманин сунит, семейно положение – женен.

С молителя е проведено интервю с рег. № УП 11/80 от 14.01.2026 г. (л. 27), в което заявява, че за последно е напуснал А. около две години и половина преди интервюто, преминал е нелегално транзитно през И. и е останал около две години и половина в Турция, където е работил в строителството; напуска Турция поради опасност от депортиране. Влиза нелегално на територията на Република България преди около два месеца преди интервюто с помощта на водачи, като при изчакване на транспорт за С. е задържан от полицейските органи. Заявява, че до напускането на държавата си по произход не е имал лични неприятности, не е бил арестуван, съден или осъждан, не е членувал в политическа партия или организация и не е имал проблеми, свързани с етническата си принадлежност или изповядваната религия. Като мотив за напускане на А. посочва, че там са били убити брат му, служил като войник, и вуйчо му, защитавал предходното правителство – и двамата убити от талибаните преди идването им на власт. Заявява, че когато е посещавал близък град, е виждал талибани, но не е говорил с тях и те не са го търсили лично за нищо. Изрично сочи, че иска от България документ, за да може да работи.

Молителят самоволно напуска общежитието на РПЦ и е в неизвестност от 19.01.2026 г., за което е съставена докладна записка вх. № ПМЗ-ВР-271/22.01.2026 г. (л. 25).

Като част от административната преписка е приложена справка на дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС относно актуалната обстановка в А., вх. № МД-02-24/27.01.2026 г.

С оспореното в настоящото производство Решение № 546/16.03.2026 г. председателят на ДАБ, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4, вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на апликанта. Прието е, че изложените от кандидата причини не се свързват с нито едно от основанията по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, че бежанската история не съдържа личен мотив, а изтъкнатите опасения от преследване от страна на талибаните са хипотетични и недоказани. Изхождайки от поведението на молителя – невъзможност да бъде удостоверено доброволно предаване на властите, самоволно напускане на общежитието и неизвестност след подаване на молбата – административният орган е направил извод, че се касае за икономически мигрант по смисъла на Глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на УВКБ на ООН, а не за лице, нуждаещо се от международна закрила. По отношение на хуманитарния статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, административният орган се е позовал на справката за А. и на тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО, дадено с Решение от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/07 на Съда на Европейския съюз, и е приел, че насилието в страната на произход на жалбоподателя не е безогледно и повсеместно на цялата територия.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен орган – председателя на ДАБ – МС, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, в предвидената от закона писмена форма.

От приетите по делото доказателства се установява, че в производството пред административния орган не са допуснати съществени процесуални нарушения. Жалбоподателят е бил уведомен по разбираем за него език за реда на производството и за правата и задълженията му по чл. 58, ал. 8 от ЗУБ. Интервюто е проведено с осигурен превод на разбираем за него език, като е дал изрично

съгласие за неговото провеждане, не е заявил здравословни или психични пречки, и след приключването му е потвърдил със заявление, че текстът му е бил преведен, разбира съдържанието му и няма възражения. По този начин е спазено изискването на чл. 73 от ЗУБ за индивидуално разглеждане на молбата, при осигурена възможност на кандидата да изложи свободно и добросъвестно всички обстоятелства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава. Съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, водещи до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтаряемост.

В настоящия случай от изложената от жалбоподателя бежанска история не се установява нито едно обосновано твърдение за проявен лично спрямо него акт на преследване. Той изрично и последователно заявява в проведеното интервю, че до напускането на страната си не е имал лични неприятности, не е бил арестуван, съден или осъждан, не е членувал в политическа организация и не е имал проблеми, свързани с етническата му принадлежност на узбек или с изповядваната от него сунитска вяра. Твърденията му за убийството на брат му и на вуйчо му от талибаните се отнасят до събития от периода преди установяването на талибанската власт и не съдържат данни за лично отправена заплаха към самия жалбоподател – напротив, той сам сочи, че когато е посещавал близки населени места и е виждал талибани, те не са го издирвали и не са осъществявали контакт с него.

Отделно от това, видно от представената по преписката актуална справка за А., лицата от узбекската етническа общност имат представителство в структурите на фактическата власт и не са обект на документирана целенасочена репресия по етнически признак, за разлика от отделни други общности, спрямо които се съобщава за случаи на дискриминация. Поради това не се установява нито субективният, нито обективният елемент на основателните опасения от преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 и ал. 4 от ЗУБ, а изложените от жалбоподателя мотиви не почиват на нито една от изчерпателно изброените в закона причини за преследване.

Правилна е и преценката на административния орган относно поведението на жалбоподателя като допълнителен елемент, поставящ под съмнение достоверността и добросъвестността на изложената бежанска история. Установено е, че при първоначалното си влизане на българска територия от Турция жалбоподателят не се е предал доброволно на органите на властта, а е бил заловен и спрямо него е издадена заповед за принудително отвеждане – Заповед № 4430 ПАМ-108/08.11.2025 г. на ГПУ – Р.. След подаването на молбата за международна закрила той самоволно напуска определеното му място за настаняване и е в неизвестност, без да уведоми компетентния орган по надлежния ред, което поведение по смисъла на чл. 30, ал. 1, т. 5 и т. 9 от ЗУБ представлява неизпълнение на задълженията му за съдействие в производството и обективно съставлява израз на незаинтересованост от изхода на самото производство. Съпоставено с изричното изявление на молителя, че очаква от Република България само документ, за да може да работи, тези обстоятелства обосновават извод, че се касае за лице, което е напуснало държавата си по произход не поради основателен страх от преследване, а поради стремеж към по-добри условия на живот и труд – т.е. за икономически мигрант по смисъла на Глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на Върховния комисар на ООН за бежанците, съгласно който лице, което доброволно напуска страната си по причини от

личен, включително чисто икономически характер, е икономически мигрант, а не бежанец. Т. лице не се ползва от закрилата, предвидена в чл. 8 от ЗУБ.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ – МС е отказал на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от ЗУБ да предостави статут на бежанец на жалбоподателя, е законосъобразно.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган по отношение на хуманитарния статут по чл. 9 от ЗУБ. Жалбоподателят не сочи и не се установява да е напуснал държавата си по произход поради опасност от смъртно наказание или екзекуция, нито поради опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание, поради което не са налице основанията по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ.

По отношение на основанията по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ – наличие на тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт – следва да се съобрази задължителното тълкуване, дадено от Съда на Европейския съюз в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/07 (Е.), постановено по преюдициално запитване относно приложението на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО. Съгласно това тълкуване съществуването на тежка и лична заплахата не е обвързано с условието кандидатът да докаже, че е специфична цел на насилието поради присъщи на личното му положение елементи, но по изключение такава заплахата може да се приеме за установена единствено когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие достига толкова високо ниво, че цивилно лице, единствено поради факта на присъствието си на съответната територия, се излага на реална опасност от посочените посегателства. Прието е също, че колкото по-малко кандидатът е в състояние да докаже лично, конкретно засягане, толкова по-висока трябва да е установената степен на общо насилие, за да бъде предоставена субсидиарна закрила.

От представената по административната преписка актуална справка за А., вх. № МД-02-24/27.01.2026 г., се установява, че след консолидирането на властта от страна на талибанското де факто правителство в страната е налице период на относителна липса на активен въоръжен конфликт, а регистрираните инциденти, свързани със сигурността – включително атаки на терористичната групировка ИСКП и спорадични сблъсъци по границата с П. – не са повсеместни на цялата територия на страната и не покриват изисквания от практиката на Съда на Европейския съюз праг на безогледно насилие. Доколкото жалбоподателят не е успял да установи никакъв елемент на лично, конкретно засягане – твърденията му за загинали роднини се отнасят до период преди идването на власт на талибаните и не сочат лична заплахата към самия него – необходимата за приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ степен на общо безогледно насилие следва да бъде толкова по-висока, каквато настоящата обстановка в А. не разкрива. Не се установяват и предпоставки по чл. 9, ал. 6 и ал. 8 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не твърди член на семейството му да ползва международна закрила в Република България, нито се позовава на други хуманитарни причини извън желанието си да получи документ за пребиваване и работа.

При постановяване на решението не е нарушен и принципът „non-refoulement“ по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ и чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., доколкото не се установява завръщането на жалбоподателя в държавата му по произход да го изложи на реална опасност за живота, свободата или здравето му.

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно изследване на релевантните факти, като е обсъдил както изложената от жалбоподателя бежанска история, така и актуалната обстановка в държавата му по произход. Доводите в жалбата за формално и повърхностно мотивиране на административния акт не намират опора в събраните по делото

доказателства.

По изложените съображения съдът намира, че обжалваното решение е издадено от компетентен орган, в предвидената форма, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалния закон и целта на закона, поради което жалбата срещу него е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София-град, I отделение, 84 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., срещу решение № 546/16.03.2026 г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.